

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind răspunderea
producătorilor pentru pagubele generate de
produsele cu defecte**

Analizând proiectul de Lege privind răspunderea producătorilor pentru pagubele generate de produsele cu defecte, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.164 din 23.10.1998,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Proiectul de lege supus avizării instituie răspunderea producătorilor pentru produsele puse în circulație care, prin defectele lor, cauzează prejudicii persoanelor, introducând în legislația noastră responsabilitatea fără culpă a producătorului ca singura aptă de a rezolva într-o măsură corespunzătoare raporturile juridice create prin relația de cauzalitate dintre defect și pagubă.

Textul proiectului se inspiră din Directiva 85/374/CEE din 25 iulie 1985 în acest domeniu, dar conține unele prevederi discutabile, iar traducerea este pe alocuri defectuoasă.

2. Domeniul de reglementare conferă proiectului caracter de lege ordinară, urmând ca aceasta să fie adoptată cu respectarea procedurii prevăzută de art.74 alin.(2) din Constituție.

II. Observații privitoare la text

1. Cu privire la titlu, sugerăm înlocuirea sintagmei "cu defecte" prin adjectivul "defectuoase", ceea ce reprezintă o caracterizare

directă a substantivului "produsele", fiind și în consonanță cu terminologia directivei comunitare din care se inspiră.

Această modificare urmează a fi operată și în textul art.1 și art.10.

2. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, propunem adăugarea, după titlu, a formulei introductive, constând în indicarea autorității emitente și în exprimarea deciziei de adoptare a actului:

"Parlamentul României adoptă prezenta lege".

3. La art.2 lit.b), prima liniuță, întrucât termenul de "fabricant" este impropriu asocierii cu materia primă, propunem reformularea textului, astfel:

"- fabricantul unui produs finit, **producătorul unei materii prime** sau fabricantul unei părți componente a produsului".

La liniuța a doua, acordul corect se face în forma "marca de comerț sau un alt semn distinctiv", restul textului rămânând nemodificat.

La liniuța a patra, recomandăm înlocuirea expresiei necorespunzătoare "persoana care i-a furnizat produsul" cu termenul de "furnizor".

La lit.c), prin care se precizează că termenul de "produs" include și energia electrică, ceea ce corespunde directivei, considerăm că trebuie avute în vedere și alte situații în care livrarea energiei de altă natură poate ajunge la consumator în condiții de calitate necorespunzătoare, cum ar fi **energia termică sau livrarea de gaze pentru consumul casnic și industrial**.

Cât privește însă "produsele agricole primare piscicole și vânatul", pe lângă ambiguitatea enumerării, este de observat că soluția propusă este **contrară celei a directivei**: textul propus le **include**, directiva le **exclde**, iar exceptarea e operată tocmai pentru motivul că atari produse nu sunt rezultatul unui **proces de prelucrare**. Se impune ca textul să fie revăzut, căci nu putem ști dacă este vorba de o **inadvertență** sau de o **decizie** (în acest din urmă caz foarte discutabilă, având în vedere filosofia responsabilității cauzale/ obiective).

La lit.d), liniuța a doua, preluarea textului din directivă nu a fost realizată corespunzător, fapt pentru care propunem următoarea redactare:

"- deteriorarea sau distrugerea oricărui bun, altul decât însuși produsul defect, cu condiția ca bunul respectiv să fie în mod normal destinat folosinței sau consumului privat și să fi fost folosit de

persoana prejudiciată pentru uz sau consum personal, iar valoarea lui să nu fie mai mică de 1 milion lei;".

Menționăm că în acest caz textul comunitar prevede valoarea de 500 ECU, ceea ce ar corespunde astăzi valorii de 5 milioane lei, dar în condițiile economiei noastre suma fixată pentru incidența răspunderii cauzale obiective o apreciem ca fiind cea corespunzătoare.

La lit.e), din motive redacționale, propunem următoarea formulare:

"- un produs este considerat defectuos când nu oferă securitatea la care persoana este îndreptățită să se aștepte ținând cont de toate circumstanțele, mai cu seamă de:".

4. La art.5, considerăm textul inutil, fiind o superfetație, întrucât textele anterioare nu disting între proprietarul lucrului defectuos și "terți"; paguba poate fi cauzată cumpărătorului sau unui terț, dar producătorul rămâne la fel răspunzător.

5. La art.6, pentru evitarea unei interpretări greșite a textului, distincțiile făcute cu privire la răspundere având în vedere numai pe aceea specifică celei care face obiectul proiectului de față, propunem următoarea formă a articolului:

"Art.6 - Dacă mai multe persoane sunt răspunzătoare în condițiile prezentei legi pentru aceeași pagubă, ele răspund solidar".

6. La art.7, în vederea completării textului, sugerăm inserarea, la începutul articolului a formulării:

"Art.7 - Pentru angajarea răspunderii civile a producătorului, ...".

7. La art.8, este de observat, în unele situații, traducerea necorespunzătoare a textului art.7 din directivă. În acest sens, la lit.c), propunem reformularea textului astfel:

"c) produsul nu a fost fabricat pentru vânzare sau orice altă formă de distribuție într-un scop economic al producătorului și nici fabricat sau distribuit în cadrul activității sale profesionale;"

La lit.e), pentru fluentă redactării, recomandăm textul următor :

"e) în cazul producătorului de componente, defectul este imputabil proiectării greșite a ansamblului în care acesta a fost montat sau instrucțiunilor date de fabricantul produsului final;"

În ce privește lit.f) și g), acestea trebuie excluse, nefiind prevăzute de art.7 din directivă și constituind adaosuri inutile, întrucât introduc "cauze străine" ale prejudiciului: nu este vorba în asemenea

situații de exonerare de răspundere, ci de **nonresponsabilitatea** producătorului.

Menționăm însă lipsa unui text din directivă foarte important, respectiv cel de la lit.e) care stabilește: "nivelul cunoștințelor științifice și tehnice la momentul când a pus în circulație produsul nu-i permitea să depisteze existența defectului".

8. La art.9, care corespunde art.8 alin.2 din directivă, propunem o adaptare exactă a acestuia, astfel :

"Art.9 - Răspunderea producătorului poate fi redusă sau înlăturată de instanța competentă când paguba este cauzată împreună, de defectul produsului și culpa persoanei prejudiciate sau a altei persoane pentru care aceasta este responsabilă".

9. La art.10 alin.1, pentru corelare cu art.2 lit.b), a patra liniuță, propunem includerea adjectivului "vătămate" urmat de conjuncția "ori" după cuvântul "persoane" din rândul al doilea.

Dispoziția de la alin.(2) al art.10 necesită precizări pentru a fi clară: este vorba de regresul asigurărilor sociale contra producătorului, de dreptul de opțiune al persoanei prejudiciate de acționa fie pe producător, fie asigurările sociale, de a cere asigurărilor sociale sume suplimentare, peste indemnizația primită de la producător ? Se impune o formulare clară a ipotezei și apoi o decizie cu privire la soluție. În forma actuală, textul pune o soluție discutabilă și ambiguă, anume că asigurările sociale ar avea regres contra producătorului pentru sumele plătite victimelor, dar asta nu înseamnă **analogie**, căci dreptul victimei din alin.(1) - persoana prejudiciată - nu este de regres, ci direct.

10. La art.11, pentru o redactare care să cuprindă și sancțiunea nerespectării dispoziției, propunem următorul text :

"Art.11 - Sunt nule de plin drept orice clauze contractuale de limitare sau exonerare de răspundere a producătorului".

11. La art.12, care corespunde prevederilor art.10 din directivă, propunem următoarea îmbunătățire redacțională:

"Art.12 - Dreptul la acțiune pentru repararea pagubei, conform dispozițiilor prezentei legi, se prescrie în termen de 3 ani, începând să curgă de la data la care reclamantul a avut sau ar fi trebuit să aibă cunoștința de existența pagubei, a defectului și a identității producătorului, dar nu mai târziu de împlinirea a 10 ani ...".

12. La art.13, care consacră o competență alternativă, este de arătat faptul că în mod greșit s-a scris "în a cărei rază teritorială s-a

produs fapta", nefiind vorba de "faptă" în cazul acestui sistem special de răspundere, ci "unde s-a produs paguba", textul urmând deci a primi corectura necesară.

13. La art.17, care corespunde art.14 din directivă, textul include în plus referirea la "pagubele rezultate din utilizarea ţesuturilor şi produselor de origine umană şi medicamentoasă".

Dacă, în ceea ce priveşte Legea nr.2/1998 privind prelevarea şi transplantul de ţesuturi şi organe umane, reglementarea răspunderii este lăsată regimului de drept comun, în ce priveşte prejudiciile rezultând din utilizarea produselor de origine umană şi medicamentoasă, apare discutabilă excluderea lor de la protecţia acestui regim special de răspundere cauzală (fără culpă).

De remarcat de asemenea, faptul că, directiva mai menţionează şi posibilitatea ca un stat membru să poată deroga de la principiul responsabilităţii nelimitate, limitând responsabilitatea globală a producătorului pentru deces ori leziuni corporale, dispoziţie care nu a fost însă receptată ca o obligaţie. Ar fi de reflectat asupra utilităţii fixării unor asemenea plafoane în proiect, fără a prejudicia, desigur, dreptul la daune morale.

PREŞEDINTE

Valer DORNEANU

Bucureşti

Nr. 911/16.11.1998